

‘WE HEBBEN DE AFGHANEN IN DE STEEK GELATEN’

De machtsvername door de taliban in Afghanistan leidde vijf jaar geleden tot een chaotische evacuatie van hoofdstad Kaboel. De vierdelige documentaireserie *Holland gate* reconstrueert die hectische periode.

“Na een bomaanslag in Kaboel, op 4 augustus 2021, veranderde alles”, vertelt Cordaid-genderexpert Anne Kwakkenbos. Ze is een van de hoofdpersonen in de nieuwe documentaireserie *Holland gate*, die een reconstructie maakt van de chaotische westerse aftocht uit Afghanistan.

“Omdat de taliban snel oprukten, werd besloten het Nederlandse personeel te evacueren. Ze waren niet gek op buitenlanders, wisten we.

Zeker niet als die zich bezighielden met vrouwenrechten.” Ze moest uiteindelijk afscheid nemen van haar Afghaanse collega’s. “Het voelde alsof ik ze in de steek liet. Wat zou er met hen gebeuren als de taliban Kaboel innamen?”

Na haar terugkeer in Nederland probeerde Kwakkenbos Haagse politici te overtuigen van de ernst van de situatie. Haar Afghaanse collega’s stuurden haar wanhopige berichtjes. “Foto’s, video’s en smeebedes. Ik was een vriendin en luisterend oor, checkte ieder uur in om te laten weten dat ik er voor ze was. Ik heb me nog nooit zo machteloos gevoeld als toen.”

Nuchtere Nederlandse

De documentaire laat zien hoe Kwakkenbos dor omstandigheden een van de spilfiguren werd in de Kaboel-evacuatie. “Maar ik ben geen evacuatie-expert, geen crisismanager. Ik ben een nuchtere Nederlandse vrouw die in een gat sprong. In die periode belde

ik ’s nachts huilend een vriendin en zei: ‘Waarom doe ik dit? Dit is niet mijn werk.’ Ze antwoordde: ‘Ja, maar degenen die het zouden moeten doen, doen het niet.’”

Mensen als Kwakkenbos werkten 24 uur per dag om Afghanen te helpen. Het lukte uiteindelijk zo’n 1900 mensen te evacueren. Het hadden er veel meer kunnen zijn, maar de geringe voorbereiding, trage besluitvorming in Den Haag en slechte communicatie tussen diverse Nederlandse ministeries belemmerden dat. “De angst om fouten te maken woog zwaarder dan morele verantwoordelijkheid.”

20.25
NPO 2

HOLLAND GATE
(WOENSDAG)